

بررسی و مقایسه سطح اضطراب امتحان دانشجویان دانشکده‌های وابسته به دانشگاه علوم پزشکی کردستان و ارتباط آن با برخی مشخصات دموگرافیک در سال تحصیلی ۱۳۸۶-۸۷

زهرا حاتمی^۱، مارلین اردلان^۲

۱- کارشناس ارشد مدیریت آموزشی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران (مؤلف مسؤول) تلفن: ۰۸۷۱-۳۲۳۵۸۴۸ z_a_hatami@yahoo.com

۲- مربی، دانشکده پرستاری- مامایی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران

چکیده

زمینه و هدف: در عصر حاضر که عصر رقابتهای درسی و علمی می‌باشد، اضطراب امتحان روز به روز در حال افزایش است که این اضطراب باعث انحراف توجه فرد شده و با مشغول شدن فکر، پردازش اطلاعات کم می‌شود و باعث می‌شود انسان از بخش عمده‌ای از امکاناتش محروم گردد. هدف از انجام این تحقیق تعیین سطح اضطراب امتحان دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان و ارتباط آن با برخی مشخصات دموگرافیک در آنان است.

روش بررسی: این مطالعه از نوع توصیفی- تحلیلی بوده و بر روی ۳۷۴ دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی کردستان با استفاده از پرسشنامه پایا و روای اضطراب امتحان اسپیلبرگر و مشخصات دموگرافیک آنان نیز بوسیله پرسشنامه جداگانه جمع‌آوری گردید. سپس با استفاده از نرم افزار آماری SPSS و روشهای آمار توصیفی و استنباطی تجزیه و تحلیل داده‌ها انجام گردید.

یافته‌ها: از میان افراد مورد مطالعه ۵۵/۹٪ زن، ۵۸/۸٪ دارای گروه سنی ۲۰-۱۸ سال، ۹۲/۵٪ مجرد، ۱۹/۸٪ رشته پزشکی، ۵۰/۸٪ مقطع کاردانی و ۳۸/۵٪ از دانشکده پزشکی بودند. بررسی سطح اضطراب در دانشگاه علوم پزشکی کردستان نشان داد از مجموع ۳۷۴ نمونه تعداد: ۴۸ نفر (۱۲/۸٪) سطح اضطراب سالم، ۲۷۲ نفر (۷۲/۷٪) سطح اضطراب نسبی سالم و ۵۴ نفر (۱۴/۴٪) سطح اضطراب مرضی را دارا بودند. همچنین نتایج نشان داد که بین سطح اضطراب مرضی و مقطع تحصیلی رابطه معنی‌دار وجود داشت که این اضطراب در دانشجویان مقطع کاردانی سطح بالاتری را به خود اختصاص می‌داد ($p < 0/05$). بین سطح اضطراب مرضی با متغیرهای سن، جنس و دانشکده محل تحصیل رابطه معنی‌دار وجود نداشت ($p > 0/05$). بین سطح اضطراب و رشته تحصیلی نیز نتیجه تحقیق نشان دهنده وجود اختلاف معنی‌دار بین رشته‌های مختلف بود که در این مورد دانشجویان کاردانی علوم آزمایشگاهی دارای سطح بالای اضطراب امتحان بودند ($p < 0/05$).

نتیجه‌گیری: در این مطالعه دانشجویانی با سطح اضطراب بالا وجود دارد، با توجه به اثرات منفی این اضطراب بر عملکرد تحصیلی دانشجویان، اجرای برنامه‌های پیشگیری از این اضطراب و ارائه خدمات روانشناختی و مشاوره و همچنین شناسایی علل آن و سپس برنامه‌ریزی جهت مرتفع نمودن علل، پیشنهاد می‌شود.

کلید واژه‌ها: اضطراب امتحان، دانشجویان، دانشکده

وصول مقاله: ۸۸/۱۰/۱۰ اصلاحیه نهایی: ۸۸/۱۲/۲۲ پذیرش مقاله: ۸۹/۱/۱۰

مقدمه

وجود اضطراب در حد اعتدال‌آمیز آن، پاسخی سازش یافته تلقی می‌شود که موضع‌گیری متفاوت انسان‌ها در برابر حوادث طبیعی و غیر طبیعی را به دنبال دارد. بنابراین وجود اندکی اضطراب می‌تواند تأثیر مثبتی

شکل می‌گیرد و در ۲۵٪ از دانش‌آموزان اضطراب امتحان آسیب‌زا بوده و با افزایش سن میزان آن افزایش می‌یابد (۳). دانشجویان نیز هنگام امتحان دستخوش اضطراب می‌شوند که این امر بر پردازش اطلاعات آنان تأثیر گذاشته و اثر زیادی بر عملکرد تحصیلی آنان دارد (۲). در نتیجه کارایی دانشجویان در زمان اضطراب امتحان نسبت به زمانی که مشغول گوش دادن به درس می‌باشد کمتر می‌شود (۵). فرد در مقابله با اضطراب امتحان، علاوه بر پاسخ‌های رفتاری، پاسخ‌های شناختی می‌دهد. این قبیل پاسخ‌ها ممکن است بصورت تقلیل توجه و تمرکز، افزایش فراموشی و حواس پرتی، افزایش میزان خطا، تقلیل ظرفیت خلاقیت، غیرقابل پیش‌بینی شدن سرعت پاسخ‌ها، کاهش قدرت سازماندهی و نقصان حافظه کوتاه مدت و بلند مدت آشکار شود (۶).

اهمیت شناسایی اضطراب امتحان به این علت است که با توجه به اینکه در جهان کنونی هر فردی بسته به تجربیات و شخصیت خود می‌تواند کم و بیش اضطراب را تجربه نماید. در گروه کثیری از دانشجویان هنگام موقعیت امتحان، اضطراب گسترده‌ای بوجود می‌آید و موجبات تقلیل کارآمدی تحصیلی و به تبع آن، افسردگی آنها را فراهم کرده و جامعه را از بخش قابل توجهی از نیروی انسانی خود محروم می‌سازد. بنابراین تشخیص و متمایز کردن این گروه از دانشجویان ضروری به نظر می‌رسد تا بتوان با استفاده از فنون درمانگری متفاوت به کاهش اضطراب آنها پرداخت و مانعی در راه شکست‌ها و پریشانی‌های حاصل از این اضطراب را ایجاد کرد. با توجه به این مهم، هدف از انجام این تحقیق تعیین و شناسایی سطح اضطراب امتحان دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان و ارتباط آن با برخی مشخصات دموگرافیک در آنان بود.

بر فرآیند زندگی و تحول آن داشته باشد، طبیعی است که این نوع اضطراب نه تنها هیچ ضرری برای فرآیند رشد انسان ندارد، بلکه امری سازنده و مفید نیز هست. عده‌ای در مورد بعضی از مسائل هیچگونه عکس‌العملی از خود نشان نمی‌دهند اما افراد مضطرب احساس وحشت یا ترس شدید دارند (۱). در بعد تحصیلی، دانشجویی که انگیزه‌ای برای موفقیت در تحصیل و پیشرفت علمی در خود احساس نکند، موفقیت و عدم موفقیت در امتحان را امری علی‌السویه تلقی کرده و علاقه‌ای به درس و مطالعه نشان نمی‌دهد، اما اگر از عدم موفقیت احساس اضطراب داشته باشد، سطح عملکرد و در نهایت موفقیت تحصیلی او افزایش خواهد یافت (۲). اضطراب در حد کم و سازنده آن در مدت زمان برگزاری امتحانات لازم بوده ولی اگر مقدار آن زیاد باشد باعث اختلال در فعالیت و ایجاد محدودیت در فعالیت می‌گردد (۳). اما در مقابل یک نوع اضطراب مرضی (منفی) نیز وجود دارد که عامل بسیاری از اختلالات روان‌شناختی و بدنی، ترس‌های غیر موجه و وحشت‌زدگی‌ها به شمار می‌آید و باعث می‌شود انسان از بخش عمده‌ای از امکاناتش محروم گردد (۱). این نوع اضطراب زمینه بسیاری از بیماریهای جسمی، کسالت‌های روحی، آشفتگی‌های رفتاری و واکنش‌های نامناسب او را تشکیل می‌دهد (۲). به عبارتی اضطراب نقش مهمی در زندگی و سلامت افراد ایفا می‌کند (۴). آرکین اضطراب امتحان را ناشی از احساس ناکارآمدی و درماندگی دانسته، آن را با کاهش عملکرد مرتبط می‌داند (۳). این یک واقعیت است که افزایش اضطراب با کاهش کارآمدی تحصیلی مرتبط است؛ زیرا اضطراب به طور موقت توانایی عقلی معمولی فرد را دچار اختلال می‌کند (۱). اضطراب امتحان در سنین ۱۰-۱۲ سالگی

روش بررسی

نوع مطالعه توصیفی- تحلیلی بود، که به توصیف سطح اضطراب امتحان حاکم بر دانشکده‌های مختلف دانشگاه علوم پزشکی کردستان پرداخته و سپس آنها را با هم مقایسه کرده است. جامعه مورد مطالعه شامل: کلیه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان بود، که بر اساس آماری که توسط واحدهای آموزش هر دانشکده تهیه گردید تعداد آنها ۱۵۲۸ نفر بود. حجم نمونه برابر ۳۸۴ نفر محاسبه گردید. روش نمونه‌گیری تصادفی- طبقه‌ای که طبقات آن رشته تحصیلی دانشجویان در دانشکده‌های مختلف بودند.

با استفاده از پرسشنامه که در دو بخش تنظیم شده بود، بخش اول شامل مشخصات دموگرافیک دانشجویان و بخش دوم شامل سؤالات مربوط به اضطراب امتحان اسپیل برگرمی. روایی این پرسشنامه علاوه بر اینکه قبلاً نیز تایید گردیده است ولی در این مطالعه نیز توسط تعدادی از صاحب‌نظران در امر علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه لرستان و علوم پزشکی کردستان مورد تایید قرار گرفت. همچنین پایایی آن با استفاده از محاسبه آلفای کرونباخ برابر با ۰/۹۸ بود. پرسشنامه‌ها از سه هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال اول تحصیلی، به مدت دو هفته بطور همزمان در بین دانشجویان هر سه دانشکده

توزیع و سپس جمع‌آوری گردید. روش تجزیه و تحلیل با استفاده از روشهای آمار توصیفی شامل درصدگیری، تعیین فراوانی‌ها و ... و در بخش آمار استنباطی استفاده از آزمونهای همبستگی و آزمون خی دو و آزمون تحلیل واریانس می باشد و جهت اینکار از نرم افزار SPSS ورژن ۱۴ بود. در این مطالعه $p < 0.05$ معنی دار تلقی گردید.

یافته‌ها

نتایج حاصل از تحقیق نشان داد که ۵۸/۸٪ دارای گروه سنی ۲۰-۱۸ سال بودند، ۵۸/۱۸٪ زن، ۵۵/۹٪ مقطع تحصیلی کاردانی، ۱۹/۸٪ رشته پزشکی و ۳۸/۵٪ مربوط به دانشکده پزشکی بودند.

در میان افراد مورد مطالعه ۴۸ نفر (۱۳/۸٪) دارای سطح اضطراب سالم، ۲۷۳ نفر (۷۲/۷٪) سطح اضطراب نسبی سالم، ۵۴ نفر (۱۴/۴٪) سطح اضطراب مرضی داشتند (جدول ۱). بین سطح اضطراب امتحان و مقطع تحصیلی بر اساس جدول ۲، و بین سطح اضطراب، امتحان و رشته تحصیلی بر اساس جدول ۳، ارتباط آماری معنی‌دار وجود داشت ($p < 0.01$). اما بین سطح اضطراب امتحان و جنس، سطح اضطراب و سن، سطح اضطراب و دانشکده محل تحصیلی، ارتباط آماری معنی‌دار وجود نداشت.

جدول ۱: تعیین سطح اضطراب امتحان دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان

سطح اضطراب	فراوانی	درصد
سالم	۴۸	۱۲/۸
نسبی سالم	۲۷۳	۷۲/۷
مرضی	۵۴	۱۴/۵
جمع	۳۷۴	۱۰۰

جدول ۲: تعیین سطح اضطراب امتحان با توجه به مقطع تحصیلی دانشجویان مورد مطالعه

سطح اضطراب	مقطع تحصیلی		کارشناسی		دکترا		جمع
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	
سالم	۱۷	۸/۹	۱۵	۱۳/۶	۱۶	۲۱/۶	۴۸
نسبی سالم	۱۳۷	۷۲/۱	۸۲	۷۴/۵	۵۳	۷۱/۶	۲۷۲
مرضی	۳۶	۱۸/۹	۱۳	۱۱/۸	۵	۶/۸	۵۴
	$X^2=13/03$		$p<0/01$		×رابطه معنی دار است.		

جدول ۳: تعیین سطح اضطراب امتحان بر حسب رشته تحصیلی در دانشجویان مورد مطالعه

رشته تحصیلی	سطح اضطراب	
	میانگین	انحراف معیار
اتاق عمل	۴۴/۲۶	۷/۵۷
پرستاری	۳۷/۸۱	۷/۰۷
مامایی	۴۲/۳۰	۱۱/۰۶
هوشبری	۴۳/۵۰	۷/۲۴
علوم آزمایشگاهی	۴۶/۰۸	۶/۲۰
بهداشت حرفه‌ای	۴۰/۵۸	۸/۱۰
فوریت‌های پزشکی	۴۲/۰۴	۷/۹۲
پزشکی	۳۸/۶۲	۸/۶۷
مبارزه با بیماریها	۴۲/۶۲	۱۱/۱۸
بهداشت خانواده	۳۹/۳۰	۹/۹۱
بهداشت محیط	۳۸/۴۳	۸/۳۲
جمع	۴۰/۷۹	۸/۹۶
	$F=3/184$	
	$P<0/001$	
	×رابطه معنی دار است.	

بحث

و لازم است شناسایی گردد تا در صورت نیاز از دخالت اضطراب در عملکرد خودداری شود. در مطالعه حاضر ۷۲/۸ درصد نمونه‌ها دارای اضطراب امتحان نسبی سالم بودند. همچنین تعداد ۴۸ نفر (۱۲/۸٪) سطح اضطراب سالم، ۲۷۲ نفر (۷۲/۷٪) سطح اضطراب نسبی سالم، ۵۴ نفر (۱۴/۴٪) سطح اضطراب مرضی داشتند. تحقیقات نشان می‌دهد که ۳۰-۱۰٪ کل دانش آموختگان وقتی با فعالیتی که عملکرد آنها را ارزیابی می‌کند مواجه می‌شوند، احساس اضطراب

اضطراب امتحان نوعی ناآرامی و تشویش است که به علت نگرانی و ترس در حین، قبل و بعد از امتحان تجربه می‌شود. معمولاً همه اضطراب را تجربه می‌کنند ولی برخی از دانشجویان در می‌یابند که اضطراب به حدی در یادگیری و امتحانات آنها دخالت می‌کند که نمراتشان را جداً تحت تأثیر قرار می‌دهد. تحقیقات نشان می‌دهد که تعیین سطح اضطراب در موقعیت‌های ارزش‌یابی یا امتحان، ضروری می‌باشد

اضطراب امتحان و سن در دانشجویان، رابطه معنی‌دار نبود (۱۶).

که این نتایج با نتایج حاصل از مطالعه حاضر همخوانی دارد. در حالی که بر اساس برآورد پژوهشگران، سالانه حدود ده میلیون دانش‌آموز اضطراب امتحان را تجربه می‌کنند و برای ۲۵ درصد این عده اضطراب فلج‌کننده است و با افزایش سن میزان آن افزایش می‌یابد (۲). واتسون نیز در تحقیق خود نشان داد که بین سن و سطح اضطراب امتحان در دانش‌آموزان رابطه معنی‌دار وجود دارد (۱۷). اگرچه در دوران دانش‌آموزی بین اضطراب امتحان با افزایش سن رابطه معنی‌دار وجود دارد و این اضطراب با افزایش سن بالاتر می‌رود ولی نتیجه مطالعات صورت گرفته نشان می‌دهد که در دوران دانشجویی بین سطح اضطراب امتحان و سن این رابطه معنی‌دار نمی‌باشد.

نتایج نشان دهنده ارتباط معنی‌دار آماری بین سطح اضطراب امتحان و مقطع تحصیلی بود ($p=0/011$). نصری نشان داد که دانش‌آموزان کلاس سوم واکنش دهی فیزیولوژیکی اضطراب را بیشتر از سایر مقاطع داشتند (۱۸). همچنین علی‌پور نشان داد اضطراب امتحان دانشجویان ترمهای بالا با اضطراب امتحان دانشجویان ترمهای پائین (دوم) تفاوت داشت و اضطراب امتحان در ترمهای پائین بیشتر بود (۱۹). به نظر می‌رسد افراد در ابتدای ورود به محیط آموزشی و در مقاطع پائین‌تر به علت تغییرات محیط و شروع یک مرحله دیگر از زندگی خود نگران و مضطرب بوده که این اضطراب بر امتحانات آنان تأثیرگذار می‌باشد ولی در سالها و مقاطع بالاتر که آشنایی فرد با محیط و با این مرحله از زندگی بیشتر گردیده از اضطراب آنان کاسته می‌شود.

می‌نمایند (۷). نتایج تحقیق معدلی و همکارانش نشان داد که ۹/۹٪ از دانشجویان دارای اضطراب امتحان در حد کم، ۷/۴٪ در حد متوسط و ۱/۷٪ در حد زیاد بودند (۸). لشگری پور نشان داد ۴۲/۷۸٪ از آزمون‌شوندگان از اضطراب امتحان رنج می‌برند (۹). در مطالعه‌ای که در چین بر روی دانش‌آموزان دبیرستانی انجام گرفت شیوع اضطراب امتحان ۶۵/۲٪ گزارش گردید (۱۰).

در این مطالعه بین سطح اضطراب و جنس در دانشجویان ارتباط معنی‌دار وجود نداشت ($p=0/460$). نتایج تحقیق محمدیان نشان داد که رابطه معنی‌دار بین اضطراب امتحان کنکور و جنس در دانش‌آموزان وجود نداشت (۱۱). همچنین تانتافی در مطالعه‌ای که انجام داد نشان داد که بین جنس و سطح اضطراب امتحان رابطه معنی‌دار وجود نداشت (۱۲). نتایج این مطالعات با مطالعه حاضر همخوانی دارد در حالی که معدلی نشان داد بین جنس و سطح اضطراب رابطه معنی‌دار وجود داشت ($p<0/05$) (۱۰). بست در سال ۱۹۸۳ و حجت در سال ۱۹۹۹ در بررسی‌های خود به سطح بالای اضطراب امتحان در خانمها نسبت به آقایان دست یافتند (۱۴ و ۱۵). طبق مطالعه مهر اضطراب امتحان در زنان دو برابر مردان می‌باشد (۱). نتیجه تحقیق نشان می‌دهد علیرغم اینکه در خیلی از موارد همواره اضطراب به عنوان یک ویژگی زنانه تلقی می‌شود و در زنان بیشتر از مردان است (۱۳) ولی در بحث آموزش و یادگیری این موضوع یک ویژگی زنانه نبوده و وابسته به جنس نمی‌باشد.

در مطالعه حاضر ارتباط معنی‌دار بین سطح اضطراب امتحان و سن در دانشجویان وجود نداشت (مطالعه تانتافی نیز نشان‌دهنده عدم وجود تفاوت آماری چشمگیر بین سن و سطح اضطراب امتحان می‌باشد (۱۲). همچنین چراغیان نشان داد بین سطح

($p=0/460$). علی‌پور نشان داد میانگین اضطراب امتحان دانشجویان دانشگاه‌های سنتی کمتر از میانگین اضطراب امتحان دانشگاه‌های نظام آموزش از راه دور می‌باشد (۱۹).

نتیجه‌گیری

اضطراب امتحان موجب انحراف توجه فرد و در نتیجه اختلال در عملکرد او و نظام آموزشی در این زمینه می‌باشد. وجود اضطراب امتحان مرضی دانشجویان این دانشگاه (۱۴/۴٪)، لزوم کمک‌رسانی برای ایجاد و ارتقاء سلامت روانی، اجرای برنامه‌های پیشگیری، ارائه خدمات روانشناختی و مشاوره، ایجاد رابطه نزدیک بین اساتید، مشاوران و دانشجویان و شناسایی علل این اضطراب و برنامه‌ریزی جهت مرتفع نمودن علل را، ضروری می‌نماید.

تشکر و قدردانی

در خاتمه با تشکر از معاونت محترم آموزشی و مدیریت محترم پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی کردستان و همکاران محترم این مرکز که در اجرای هر چه بهتر این پژوهش ما را یاری نمودند.

ارتباط معنی‌دار بین سطح اضطراب امتحان و رشته تحصیلی در دانشجویان وجود دارد ($p=0/001$). نصری نشان داد که اختلاف معنی‌دار بین رشته‌های مختلف تحصیلی و سطح اضطراب امتحان وجود دارد (۱۸). که این نتیجه با نتیجه مطالعه حاضر همخوانی دارد در حالیکه نتایج تحقیق معدلی نشان داد ارتباط معنی‌دار آماری بین میزان اضطراب امتحان و نوع رشته تحصیلی یافت نشد ($p=0/05$) (۸). به نظر می‌رسد کسب نمره و رتبه بالا در جهت برداشته شدن امتحانات ورودی و ورود به مقطع بالاتر در تحصیل و مدرک‌گرایی در برخی از رشته‌های تحصیلی مانند رشته‌های علوم آزمایشگاهی به سبب اختلافی که در مقاطع مختلف آن وجود دارد و وابسته کردن موفقیت، سرنوشت و خوشبختی وابسته به تحصیل و مدرک دانشگاهی، از دلایلی است که مسیر دانشگاه را همواره سرشار از اضطراب کرده است که این اضطراب در برخی از رشته‌های تحصیلی مانند علوم آزمایشگاهی مشهودتر می‌باشد و بر عملکرد تحصیلی آنان نیز تأثیر خواهد گذاشت.

بین سطح اضطراب امتحان و دانشکده محل تحصیل در دانشجویان رابطه معنی‌دار آماری جود ندارد

References

- Mohr, Wanda K Johnson, S. Psychiatric Mental Health Nursing. 5th ed. Lippincott; 2003.p: 350.
- Macdonald, R. Managing stress and exam anxiety, 2001. Available from: [http://www.studhth.pitt.edu/studental the d-wbpage/stress management/stress/relaxation.html](http://www.studhth.pitt.edu/studental%20the%20d-wbpage/stress%20management/stress/relaxation.html), 2008. 12. 18.
- Knight, D. Stress management and relaxation. Available from: <http://www.gmu.edu/departments/csdc/index.html>. 2008. 12. 18.
- me, amarian robabe. "Application Of Nursing Concespts And Theories".Tehran, published Center of Science Products, 2008, p: 296-293.
- Hong, Eunsook. Differetial stability of individual differences in state and trait test anxiety. Journal of Learning and Individual Differecess 1998; 10: 51-69.
- Chin oh Mahbubeh, Baghebanbashi Behnaz. Effects of treatment rational-emotional-behavior test of anxiety of students. Second Seminar Students Mental Health, Winter 2004, p: Abstract.
- Hajz Nichol. Test Anxiety in Students of Exceptional. Translate by: Fatemeh Abulma, Ali Damghani, Susan Abulma, ali Damghani. Paper Special Education 2006; 61: 53.

8. Moa, Adeli Zahra, Ghazanfari Hesamabadi Mehri. Evaluation of test anxiety in students of nursing and midwifery school of hazrat Fatima (SA), Spring 2004. Strides in development of medical education 2004; 2, p. Abstract.
9. Lashghari poor, Cobra, Bakhshani Noor Mohammad, Soleimani Mohammad Javad. Relationship between test anxiety on academic performance school students of Zahedan city In 1384. Journal of East Doctor, 2006; 8: 253-259.
10. Boor M. Test anxiety and classroom examination performance: a reply to Daniels and Hewitt (1978). J Clin Psychol 1980; 36: 177-179.
11. Mohammadian Ahmadiar. Effects of emotional & psychological & personality private entrance way and not private entrance been given to the university. Technology expert of education groups. Theoretical education and skills in thirteen area, 2002-3, P. abstaract.
12. Tuntufyes. Age and test anxiety among south Africa university students. percept and Mot. Skills.) 1993; 76: 594.
13. Abulghasemi Abas. Test anxiety, Causes, evaluation & treatment. Mentalology Researchs 2008; 5: 82-97.
14. Best J. Stamfordc, Cender. Grade point average, and test anxiety. Psychol Rep 1983; 52: 893.
15. Hojat M, Glaser K, Xu G, Veloki JJ, Christian EB. Gender comparisons of medical students psychosocial profiles. Med Educ 1999; 33: 342-9.
16. Cheraghian Bahman, Fereiduni moghadam Malek, Barazpardanjani Shahram, Bavarsad Nafiseh. A review of test anxiety and its relationship with academic performance in nursing students. Knowledge & Health Magezine. 2008: 25-29.
17. Watson Jm. Achivement anxiety test dimensionality. J of Educ Psycho 1998: 585-91.
18. Nasri Sadeghi. Relationship between test anxiety with academic, social, training performance in school. Third seminar behavioral disorders in child & teenagers, Zanjan, 1997, p: Abstracts.
19. Alipoor Ahmad. Comparison of test anxiety level of students of distance education system with traditional system level test anxiety students in tehran universities. Second Seminar Students Mental Health, Winter 2004, p: Abstract.
20. Mohajerani Azam. Test Anxiety Mashhad: Education Organization of Khorasan, Spring, 2005. p: 4.
21. Zarghar mojdeh. Test Anxiety. Tehran: Education organization of Tehran, Spring 2007. p: 4.
22. Chan DYC, Wu GC. A Study of foreign language anxiety of elementary school EFL learners in Taiwan, The proceeding of the 2000 educational academic conference in national Taipei Teachers College, 2000. p: 85-100.